

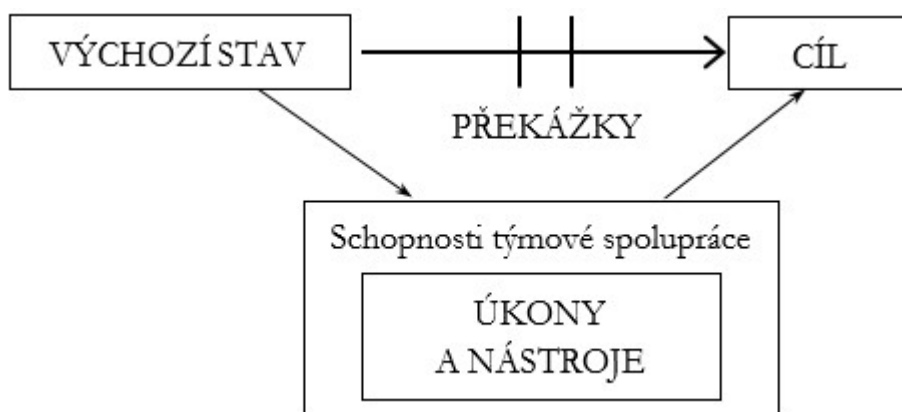
1.2 Týmové řešení problému v šetření PISA 2015

Týmové řešení problému³ (Collaborative Problem Solving – CPS) je z pohledu OECD zásadní a nezbytnou schopností uplatňující se při vzdělávání a hlavně v pracovním procesu. Koncept schopnosti řešit problém definovala už PISA 2012. Týkal se jednotlivců, kteří samostatně pracují na vyřešení problémových situací, přičemž metoda řešení není na první pohled zřejmá.

Za problémy jsou v rámci pojetí PISA považovány situace, u kterých není hned jasný jejich způsob řešení a které vyžadují aktivní přemýšlení, činnost a učení se. Na obrázku 1.2 je znázorněno řešení problémové situace. **Výchozí stav** tvoří počáteční znalosti o problému. **Úkony** jsou přípustné činnosti, které lze provádět za účelem dosažení požadovaného **cílového stavu** (výsledku) s využitím dostupných **nástrojů**. Na cestě k cíli stojí **překážky**, které je třeba překonat (např. nedostatek znalostí nebo bezprostředně zřejmých strategií). Překonávání překážek může zahrnovat nejen kognitivní, ale i motivační a emocionální hlediska.

Obrázek 1.2 Problémová situace

(PISA 2015 – Týmové řešení problému)

Schopnost řešit problémy byla v šetření PISA 2012 definována takto:

Schopnost řešit problémy představuje to, že jedinec využívá své kognitivní dovednosti k porozumění problémové situaci a k jejímu vyřešení v případě, že způsob řešení není bezprostředně zřejmý. Její součástí je i ochota jedince zabývat se takovými situacemi, aby mohl jako konstruktivní a přemýšlivý občan rozvinout vlastní potenciál.

Tento koncept byl pro týmové řešení problému rozšířen o specifické **úkony a nástroje – schopnosti týmové práce**: o komunikaci a interakci v týmu, o dovednost spojování znalostí, schopností a o úsilí celé pracovní skupiny, která pracuje společně na vyřešení problémové situace.

Schopnost týmového řešení problému je pro účely šetření PISA 2015 definována takto:

Schopnost týmového řešení problému je schopnost jedince efektivně se zapojit do procesu, v němž se dvě nebo více osob snaží vyřešit problém prostřednictvím sdíleného pochopení a snahy potřebné k nalezení řešení – a spojují své znalosti, dovednosti a úsilí k jeho dosažení.

³ Teoretický základ k metodice úloh a konstrukci testu i k vyhodnocení žákovy schopnosti týmového řešení problému v šetření PISA 2015 je podrobně popsán v Koncepčním rámci pro zjišťování schopnosti týmového řešení problému.